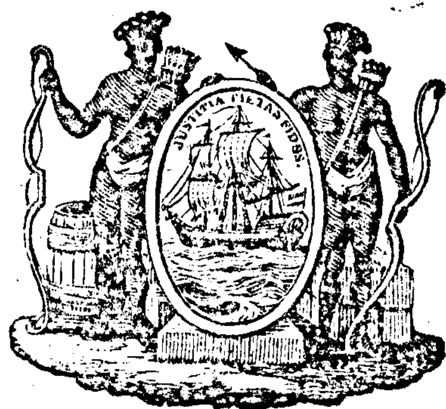
A°. 1837. | N°. 26.

Vrijdag, den 31sten Maart.

Surinaamsche Courant.

Paramaribo.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, den 28 Maart 1837.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, van den 25sten dezer, N°. 337/298, is aan den Heer A. UMGEWAND, Burger Kapitein der Divisie *beneden Cottica*, uithoofde van verplaatsing uit die Divisie *eervol* ontslag verleend; en is voorts tot BURGER KAPITEIN benoemd en aangesteld, den Eersten Luitenant G. KUSTNER, tot EERSTEN LUITENANT, den Tweeden Luitenant J. F. RITTER en tot TWEEDEN LUITENANT den gewezen Vaandrig der Divisie *boven Cottica* en *Perica*, C. E. LEEUWE.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

BURGERLIJKE STAND.

PARAMARIBO, den 30 Maart 1837.

Heden zijn in *ondertrouw* opgenomen: MARX SCHLOSS *jongman*, van de Hoogduitsche Israëlitische Godsdienst, geboren te *Trebur* (Groot Hertogdom *Hessen*), kannonnier der 1ste klasse bij de kompagnie Veld-Artillerie alhier en SARAH HEIJMANS, *jonge dochter*, mede van de Hoogduitsche Israëlitische Godsdienst, alhier geboren en woonachtig.

De Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,
T. M. SCHOTBORGH.

Advertentiën.

(13679) Wordt bij publieke inschrijving aan de meestbiedende (mits goedgekeurd wordende), te Koop aangeboden, van Plantaadje *Mijn Vermaak*:

P. m. 5400 ℔ HEELE } KOFFIJ,
» » 1900 » GEBROKEN }
» » 1100 » GRUIS }

waarvan de inschrijvings-billetten ter Griffie van het Geregtshof alhier (alwaar de monsters zijn te bezigtigen), zullen worden aangenomen tot Maandag den 3den April e. k., 's morgens ten 9 uren; als wanneer dezelve ten overstaan van Heeren Gecommitteerden Raden uit het Geregtshof zullen worden geopend.

Paramaribo, den 30 Maart 1837.
H. KAMERLING,
c. s. Seq.

(13150) **TE KOOP:**

De KOFFIJ-PLANTAADJE *HILDESHEIM*, gelegen aan de rivier *beneden Saramacca*. — Adres bij den ondergeteekende.

Paramaribo, den 31 Maart 1837.
J. L. DE BIJE

T. J. J. FOCKINK

heeft ontvangen per de laatste gearriveerde Schepen, en biedt te koop aan:

Zoetemelksche en Komijne Kazen; Poter; Aardappelen; kwart tonnen gerookt Spek; Worst; Saucijsjes in vaatjes; Sausijse de Lologne; gerookte Rib- en Bilstukken, en vele andere GOEDEREN meer.

(13147) De ondergeteekende berigt het geëerde Publiek, dat hij (met toestemming van Z. E. den Gouverneur Generaal), elke ZATURDAG AVOND, te beginnen op MORGEN den 1sten April, des avonds ten 7½ ure, ten zijnen huize zal uitoefenen

Mechanische Kunsten, Tours d'Adresse* en andere *Vermakelijkheden.

De entrée is bepaald op *f* 1,50 de persoon; wordende de Liefhebbers, welke genegen zijn de vertooningen des avonds bij te wonen, vriendelijk verzocht, uiterlijk op den morgen van den Speelavond de entrée-billetten te laten afhalen, als zullende er niet meer dan 25 billetten worden afgegeven.

☞ Ook geeft hij bij deze kennis aan de Heeren Liefhebbers, welke hem aan hunne huizen begeeren tot het verrigten zijner KUNSTEN, hij zich in hunne gunst aanbeveelt, zullende hem echter daarvan vooraf, in tijds kennis moeten gegeven worden.

BOAS.

(13145) A. M. GELLÉE vertrekt.
Paramaribo, den 30 Maart 1837.

(13631) F. R. BUSCHMAN vertrekt.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 26sten dezer, de Nd. Am. Brik *Ceres*, Kapt. F. Kendall, van Wilmington; hebbende 21 dagen reis.

Den 28sten, het Schip *Henriette*, Kapt. J. C. Willems, van Rotterdam; hebbende 58 dagen reis.

Idem, de Nd. Am. Brik *Attention*, Kapt. H. L. Johnson, van Boston; hebbende 34 dagen reis.

Idem, de Fransche Brik *l'Esperance*, Kapt. Dehen, van Cayenne, hebbende 3 dagen reis; Passagier: den Heer Numa Vernias.

Publieke Veilingen.

Departement der Onbeheerde Boedels en Weezen.

Dingsdag, den 28sten Maart 1837.

1. Het Huis en Erf, staande en gelegen aan de *Keizersstraat*, La. D. No. 222, aankomende den Boedel G. van Luyk. *f* 660. — S. F. Flu.
2. Het Huis en Erf, staande en gelegen aan de *Groote Dwarsstraat*, La. D. No. 55, aankomende voor de *helft*, den Boedel van wylen Rosette van Augustus Johannes van Dahlen, en voor de *wederhelft*, aan Johan Hendrik Albrecht. *f* 170. Pieter van Leeuwen.

Ten huize van den Vendumeester M. A. KEIJSER.

Woensdag den 29 Maart 1837.

De Koffij-Plantaadje *PRACTICA*, met de daaraan behoorende 54 stuks Slaven, Gebouwen, Materialen, Ap- en Dependentien, gelegen aan de *Hoerhelena kreek*; aankomende het fonds van Negotiatie onder Directie van FRAISSENET en VAN BAAK, te Amsterdam. (13148) *f* 30,500. — M. J. ROBLES nom. ux.

Mina.

Deze heldhaftige aanvoerder der guerilla's, Francisco Espoz y Mina, den 24sten December jl. te Barcelona gestorven, was in 1784, in een dorp nabij Pampeluna, van geachte ouders, geboren. Van de kindsheid en opvoeding van dezen buitengewonen man is weinig in de geheugenis gebleven. Hij bebouwde vreedzaam het land, hetwelk zijn vader hem gelaten had, toen de eerzucht Napoleon in Spanje deed invallen, en Mina uit zijne eenvoudige stulp in het woelige leven der wereld en des krijgs overbragt. Zijn neef, Xavier Mina, die het eerst de wapenen voor de nationale onafhankelijkheid opvattede, verkreeg zekere faam, en viel vervolgens in handen der Franschen. Dit verbitterde onzen Mina zoo zeer, dat hij de bende van zijnen neef herzamelde, en zich aan het hoofd daarvan stelde, en door zijne allestrotserende dapperheid, in de slingerende bergkloven, door de snelheid zijner togten, door zijne naauwe bekendschap met de landstreek, en bovenal door zijne strengheid, of liever wreedheid tegen de gevangenen, werd hij de schrik van het in Spanje getogen Fransche leger. Eens voerde hij over eene magt van 5000 man, alle vrijwilligers voor de zaak der vrijheid, bevel; en hij plaatste zich daarmede derwijze in de Pyreneën, dat hij aan de ongelijk talrijke magt des vijands het hoofd konde bieden, al de uit Frankrijk komende convooijen en kassen wegnam, een aantal Franschen gevangen maakte die hij als waarborg voor zijne eigene manschap hield of wel, om, tot wraak, tien dubbeld te doen doodschieten, als de Franschen Spanjaarden hadden gefusilleerd. Hij werd in 1811 tot Kolonel benoemd, en door het Regentschap tot den rang van Brigadier Generaal verheven, in welken rang hij door Ferdinand VII, bij deszelfs restauratie, bevestigd en met verscheiden militaire eerbewijzen begiftigd werd. De Generaal Sir Arthur Wellesley (de Hertog van Wellington), die toen over de Britsche, Portugesche en Spaansche troepen het bevel voerde, betuigde in zijne depêches aan den Prins-Regent (George IV) hoe veel hij aan de onverschrokken kloekmoedigheid en diensten van dezen Guerilla-Chef verschuldigd was, tot het bemoeijelijken des vijands en tot het onderscheppen der gemeenschap, waarvoor Mina de ondubbelzinnigste bewijzen van tevredenheid, ja dankbaarheid van den Prins-Regent ontving. Dezelve zond hem een schitterenden, in edelgesteenten gevatten degen, welke den koenen krijgsman door den Hertog van Wellington overreikt werd. Eenige maanden later, bij de terugkomst van Ferdinand, die al de door hem gezworen eeden schandelijk verkrachtte, door de herstelling van de inquisitie en den ouden regeringsvorm, werd Mina's gemoed van verontwaardiging vervuld, en plantte de banier der vrijheid in Navarra; hij deed een vruchtelooze poging om zich van Pampeluna meester te maken, daar eenige zijner officieren hem verraadden, en hij was genoodzaakt in hetzelfde Frankrijk, dat hij zoo fel bestreden had, eene schuilplaats te zoeken; bij zijne aankomst te Parijs, werd hij, op aanzoek van den Spaanschen Gezant, den Hertog van San Carlos in hechtenis genomen; Lodewijk XVIII gelastte echter terstond zijne in vrijheidstelling en deed den Commissaris van policie, die hem had gearresteerd, afzetten. Mina was voor deze handelwijs van den Franschen Monarch niet ondankbaar, en bij den terugkeer van Napoleon van het eiland Elba, in 1815, weigerde hij het bevel, dat hem door den Keizer in het Fransche leger aangeboden werd, en week naar Gent; hij was tegenwoordig bij den veldslag

van Waterloo, met zijn vriend en landgenoot, Generaal Alava, toen Adjudant bij den staf van den Hertog van Wellington, en laatstelijk Spaansch Gezant in Londen. Toen hij in 1820, Frankrijk verliet, om zich om den standaard der staatsregeling van 1812 te scharen, ontving hij van de Fransche Regering de halve soldij van Brigade-Generaal. Bij zijne komst in Spanje was hij de eerste, om de staatsregeling uit te roeijen, en de inquisitie af te schaffen, waarin hij onmiddelijk door den dapperen Riego — eerst in onzen tijd in zijne eer herstelde — Torryos, Quiroga, Valdez en een groot aantal andere vaderlanders werd gevolgd, die zich aan het hoofd der krijgsbenden stelden, waardoor de staatsregeling te Madrid en in al de voorname steden afgekondigd werd. Na het herreizen der Cortes en het slaken der boeijen van de ongelukkigen, die in de kerkers der inquisitie versmachten, stemde hij voor de overbrenging van Ferdinand en deszelfs broeder, Don Carlos, den tegenwoordigen Pretendent uit de Hoofdstad naar Sevilla en Cadix. Dit gedrag van de zijde van Mina en de vrijheidsvrienden in Spanje, wekte grootelijks de bezorgdheid van Lodewijk XVIII, die bevreesd werd dat de liberalen in Frankrijk dit voordeel volgen en de Bourbons van den troon drijven mogten; waarom hij besloot zijnen neef te hulp te komen; hij zond dan ook zijn zoon, aan het hoofd van 80,000 man, over de Pyreneen tegen de vrienden der staatsregeling. Mina werd door het nieuw bestuur tot Kapitein Generaal van Navarra, daarna van Catalonie, benoemd, ten einde de binnentrekkende troepen onder den Hertog van Angoulême in het gebergte te wederstaan. Toen Ferdinand uit Cadix in vrijheid was gesteld, na beloofd te hebben, dat hij de staatsregeling zou handhaven en eene algemeene kwijtscheldingvoor alle staatsmisdaden zou verleenen, hetgeen hij laaghartig schond, toen hij te Puenta Santa Maria, het hoofdkwartier van den Hertog van Angoulême, aangekomen was, zag Mina (nu een elk die liberale beginselen beleed, ter dood was gebragt, of naar de Presidentschappen van Centa, in Afrika, was verbannen, en omringd gelijk hij was, door een Fransch leger van ongeveer 30,000 man) geen ander middel om de dappere bewoners van de wreedheden des vijands te ontslaan, dan zich met den Maarschalk Mancey, met alle krijgseer, te verdragen; dit toegestaan zijnde was hij genoodzaakt in Engeland eene schuilplaats te zoeken; hij stapte te Bristol aan land, te gader met zijn echtgenoot, en verscheiden lot- en wapengenooten, alle aan boord van eene Engelsche schooner overgebragt. Na de jongste omwenteling van 1830, en toen de thans mede overleden Koning Karel X van den troon gebannen was, steunende op de goede trouw van Koning Lodewijk Philips, vertrok Mina uit Londen naar Parijs, met het besluit om thans voor goed de banier der constitutie vrijheid in zijn vaderland op te steken, zelfs onder goedkeuring der Fransche policie overheden, doch niet zoo haast had hij de Pyreneeën bereikt, en waren zijne vrienden in Navarra bereid hem te ontvangen, of Ferdinand erkende openlijk, ter dwarsbooming van de ontwerpen van Mina, den Koning der Barricades, op voorwaarde dat Lodewijk Philips den Spaanschen krijgsman zou gevangen doen nemen en uitleveren. Werkelijk werden bevelen door den Prefekt van Policie gegeven, dat de Spaansche uitgewekenen, die zich aan de grenzen verzameld hadden, zouden moeten uiteen gaan, dat hun derzelver wapenen zouden worden ontnomen, en dat zij naar Avignon, en het binnenland, zouden worden gezonden, terwijl Mina bedreigd werd, dat, indien hij bij zijn ontwerp bleef, de Fransche politie tot daden van geweld zou overgaan, en hij in hechtenis genomen zijnde, *geboeid* naar Calais zou worden vervoerd. Dus van deze zijde in zijne verwachting bedrogen, doolde hij eenigen tijd in het Spaansche gebergte om, ontsnapte gelukkig het spiedende oog der gehoorde sluipmoordenaren, door zich bij dag in zijne welbekende bergpassen te versteken, en des nachts zijne vrienden te bezoeken. Bevindende dat hij door zijne poging eenige der eerste familien in de waagschaal zou stellen, week hij op nieuw naar Engeland. Bij den dood van Ferdinand, toen de Koningin-Regentes, Maria Christina, zich van liberale raadslieden omringde, eene algemeene kwytschelding verleende aan al degenen, die onder haren overleden gemaal verbannen of vogelvrij verklaard waren, schreef zij een eigenhandigen brief aan Mina, en bood dezen het opperbevel over het Noorderleger, in Navarra aan, hetwelk bijna veel weêrstrevens aannam, zijnde hij uiterst ongesteld, ten gevolge van vroegere wonden en zijne doorgestaande groote vermoeijenissen. Een openlijk gastmaal werd hem voor zijn vertrek in Londen door zijne vrienden gegeven, hetwelk door talrijke gasten werd bijgewoond; hij dankte op eene warme wijze het Britsche volk voor de ondersteuning die het aan zijne landgenooten, gedurende derzelver lange ballingschap in Engeland, verleend had. Bij zijne aankomst in het hoofdkwartier van het Noorderleger, rigtte hij een zeer hoogdravend beroep aan de bevolking van Navarra, den 4den November 1835, uit Pampelona gedagteekend, mitsgaders eene dagorder aan de troepen, waarbij hij deze aanmoedigde voor de roemrijke zaak der vrijheid alles veil te hebben, en als helden te sneven in de verdediging van hunne regten tegen den overweldiger Don Carlos, den gezworen vijand der staatsregeling. Door de laaghartigste kunstenarijen te Madrid werden de ontwerpen, die hij beraamd had gedwarsboomd en verijdeld hem werden geene troepen gezonden, en in het eind werd hij door den Generaal Cordova vervangen (over wiens gedrag men eerst later zal kunnen oordeelen of het verraderlijk flaauwhartig is geweest). Toen Mendizabal de teugels der regering in handen kreeg, werd het opperbevel van Catalonie aan Mina toevertrouwd, en hij tot inspecteur generaal der nationale garde aangesteld. Hij legde den eed op de staatsregeling van 1812 af, en verkondigde deze aan de ingezetenen en de krijgsmagt in Barcelona. Sinds eenige maanden was zijn ligchaams toestand steeds verslimmerd, en men moest de hoop op zijn herstel opgeven. Had hij nog eenige dagen langer geleefd, zeker zou zijn hart, hoe flaauw nog ontgloeid zijn bij het vernemen van de roemrijke zege bij en het ontzet van Bilbao, door zijne wapenbroeders."

Zie hier eene opgaaf van de oorzaken der zelfmoorden, waartoe in Frankrijk het na te melden getal vrouwen is gedreven, en die welligt te eenigen tijd kan strekken om middelen daar te stellen, ten einde deze toenemenden manier te verminderen.

Van 125 vrouwen welke zich zelve naar het leven hebben gestaan, maar ten gevolge van omstandigheden onafhankelijk van derzelver wil, hun radeloos besluit slechts onvolkomen hebben ten uitvoer gebragt, toont de geneesheer *Scipion Pinet* aan, dat 6 derzelve tot die wanhopige daad werden gedreven door de smart van hunne kinderen te hebben verloren, 2 door verdriet van geene kinderen te krijgen, 19 door in ellende en in eenen staat van verlatenheid te verkeeren; 5 door minnenijd, 7 ten gevolge van bevalling, 4 door verdriet van in het gasthuis te liggen, 3 door nabootsing, 5 door huiskrakeel, 9 door algemeenen schrik (tijdens de staatsgebeurtenissen van 1832), 11 door geestdrijverij, 13 door mislukte huwelijken, 3 door wroeging van gestolen te hebben, 4 door foltering van hunne mans te hebben bedrogen; 13 ten gevolge van ongeregeld en losbandig leven. 21 door slecht gedrag en kwade behandeling hunner mans.

Een niet minder belangwekkend punt is de wijze van sterven, welke deze ongelukkige vrouwen kozen; 27 hebben zich gestikt door kolendamp, 11 zijn in de Seine gesprongen, 2 hebben vitriool doorgezwolgen, 12 weigerden alle voedsel, 35 hebben zich uit verdiepingen geworpen, of wilden zulks doen, 5 poogden zich te bed liggende te wurgen, 1 heeft zich willen verbranden door haar ledikant in vlam te zetten, 7 hebben zich wonden aan den hals toegebragt, 5 in de borst, 1 heeft zich de slagader aan den arm geopend, 21 hebben gepoogd zich op te hangen. De meeste zelfmoorden vielen voor in den leeftijd van 27 tot 34 jaren.

Er is in der tijd gesproken van de oprigting eener societeit tot de aanmoediging van de Vlaamsche taal en letterkunde (*Maatschappij ter bevordering der Nederduytsche tael en letterkunde*) waar van de zetel te Brussel is, en die vijf afdeelingen, Brussel, Leuven, Antwerpen, Gent en Brugge, omvat. De afdeeling Brugge, heeft in de *Standaert* hare statuten bekend gemaakt, waar van hier eenige volgen: Het doel der societeit bestaat in het uitbreiden van den smaak in de Vlaamsche taal en letterkunde. Er zullen drie soorten van leden zijn; de besturende leden en de werkende leden. De gewone zamenkomst zal in September plaats hebben.

In de zittingen zal niets dan Vlaamsch worden gesproken. De vereeniging is voornemens 1 of 2 periodieke werken uit te geven; men zal 3 of meermalen vragen voorstellen, om door de leden of inteekenaars te doen oplossen; de schrijvers der bekroonde stukken zullen eene medaille ontvangen of eene gelijke som in geld; niets zal worden publiek gemaakt zonder alvorens door den President goedgekeurd te zijn; ieder lid zal een exemplaar ontvangen van al hetgeen wordt uitgegeven; men zal zich op de werken der societeit kunnen aboneeren.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM:

Het gekoperd Tweedeks Barkschip *Susanna Maria*, Kapt. C. Spiegelberg. — Adres by L. D J. van Bommel. Sluit 3 April.

Het nieuw gekoperd Tweedeks Fregatschip *Sophia Maria*, Kapt. Jens Andresen. — Adres by L. D. J. van Bommel. — Sluit 3 April.

Het gekoperd Tweedeks Fregatschip *de Jonge Willem*, Kapt. W. Hasselaar. — Adres by L. D. J. van Bommel.

Het gekoperd Tweedeks Fregatschip *Noord-Holland*, Kapt. Harmen Klaas Ruyl. — Adres by Gebroeders Reyns. — Sluit 3 April.

Het gekoperd Driemast Galjootschip *West-Indie*, Kapt. J. J. Boon. — Adres by Gebroeders Reyns. — Sluit 3 April.

Het Nederlandsch Briksship *de Eensgezindheid*, Kapt. Casper Meyer. — Adres by Gebroeders Reyns.

De Nederlandsche Schooner Kof *Elisabeth*, Kapt. Pieter Peykes — Adres by Gebroeders Reyns.

Het gekoperd Tweedeks Barkschip *'t Vertrouwen*, Kapt. C. Zaal. — Adres by Leysner en Scheffer. Sluit 1 April.

Het gekoperd Tweedeks Briksschip *Astrea*, Kapt. J. A. de Lang. — Adres by J. L. Gellée. — Sluit 31 Maart.

Het gekoperd Barkschip *Sophia Cecilia*, Kapt. Bandik Fredrich Ipsen. — Adres by Degenhard en Kramer. — Sluit 3 April.

Het gezinkt Kofschip *Jeannette*, Kapt. Thomas Bodeman. — Adres by Degenhard en Kramer.

Het Nederlandsche Kofschip *de jonge Maria*, Kapt. J. E. van Hoogenhuizen. — Adres by Gebroeders Reelfs. — Sluit ultimo April.

NAAR ROTTERDAM.

Het Nederlandsch gezinkt Bregantijnschip *Koophandel*, Kapt. F. Popken — Adres by Leysner en Scheffer. — Sluit 15 April.

Het Nederlandsch Schooner Brikschip *Amphitrite*, Kapt A. C Krull. — Adres by Leysner en Scheffer. Sluit 1 April.

NAAR NICKERIE.

De Nd. Am. Brik *Ganges*, Kapt. L. Center. Adres by J. M. Samson.

NAAR BOSTON:

De Nd. Am. Brik *Sygnet*, Kapt. C. Fitz. — Adres by J. M. Samson.

De Nd. Am. Brik *Cashier*, Kapt. C. Sanders. Adres by J. M. Samson.

De Nd. Am. Brik *Mary and Eliza*, Kapt. J. Lurvey. — Adres by J. M. Samson.

De Nd. Am. Brik *Garnet*, Kapt. Jonathan Thacher. Adres by M. ABRAHAMS.

NAAR GLOUCESTER:

De Nd. Am. Brik *Creole*, Kapt. Henry Hodge. Adres by S. van Praag.

NAAR PORTLAND.

De Nd. Am. Brik *Clio*, Kapt. S. Waterhouse. Adres by S. van Praag.

NAAR SALEM:

De Nd. Am. Brik *William and Henry*, Kapt. B. Fabens. — Adres by S. van Praag.

Ter Drukkerij van **J. L. FUCHS.**